Karikatür

— Yahu, biz yola çıktık amma, zaferi aşağıda unuttuk..
— Ehemmiyeti yok, zafer arkadan gelsin!..

— İstanbuldan Ankaraya yıldırım telgrafı dört saat sürer mi?..

— Şimdi ki yıldırımlar öyle bayım. Yıldırım harbi bile dört senedir sürüyor!..

ANKARA MEKTUBU

Türk gazetecilerinin «Basın Birliği» adlı bir cemiyetleri vardır ki, umumî heyetleri iki senede bir toplanır. Bu birliğin böyle bir kongresi de geçen haftaya rastladı. Bu münasebetle sağdan soldan, pek çok gazetecilerimiz Ankaraya geldiler.

Kongrede meslek işlerine ait mevzular üzerindeki münakaşalar hayli şiddetli idi. Okadar ki, İstanbul mıntaka reisi Hakkı Tarık Us izahat vermekten bir dakika oturmıya vakit bulamıyor ve aktar kepengine benziyen meşhur gözlüğü mütemadiyen inip kalkıyordu. Riyaset kürsüsünün zili mütemadiyen işlemekten sık sık kuruluyor ve reis Selim Sarper de hayli yoruluyordu. Hele Naşit Hakkı Uluğ ruzname maddeleri üzerinde çırpınıyor, gazeteciler ise meydanı hiç boş bırakmıyordu.

Kongre olur da ziyafetler olmaz mı? Bu kongremizde de elbet yemekler yenildi, şerbetler içildi. Anadolu kulübünde verilen ziyafet bilhassa dikkati çekti. Çünkü emsalinin içinde en ağır başlısı idi. Bir aralık oturduğu yerden uzaktaki masayı gösteren Selim Rağıp yanındaki Etem İzzete soruyordu:

— Acaba yanlış mı görüyorum? Baksana senin boyun uzundur; şu masada yemek yiyen çocuklar kimler?

Etem İzzet Benice baktı ve cevap verdi:

— Yok yahu, onlar çocuk değil, bizim kısa boylu arkadaşlar: Ahmet Emin Yalman, Peyami Safa, Foto Cemal Işıksel vesaire..

Yemekten sonra, toplantı yeri olan Halkevine cumhur cemaat gidiliyordu. Arkadaşlardan bazısının elinde el valizleri, kiminde de kocaman çantalar vardı. Bunu gören Cemalettin Saracoğlu sordu:

— Çocuklar, şimdi bizi böyle görenler neye benzetirler bilir misiniz?

Burhan Felek cevap verdi:

— Tabiî, oyun vermiye giden tulûat kumpanyasına..

Karikatürist Ramiz de ona takıldı:

— Hey koca Felek! Kimine külâh giydirirsin, kimine kelek!

Kongre günlerinin en hoş tarafı Radyo evinde geçti. Alaturka koro konserini dinlemiye davet edilen gazeteciler konserle coşmuşlardı. Programın bitmesine ve sanatkârların dağılmasına rağmen, salonu bir türlü boşaltmıyorlardı. Burhan Feleği oradaki kuyruklu piyanoya oturttular ve yurdun her tarafına ait havaları çalarak oynadılar. Adana havalarını Ferit Celâl Güvenle Cavit Oral ve Tarsusta Eğe gazetesi sahibi Hasan Basri Erkmen kıvırıyor, Ankara şarkılarında Samih Tiryakioğlu. Ratip Tahir Burak, Kemal Zeki Gençoğlu. Sabahattin Sönmez göbek atıyordu. Haydar Rüştü Öktem ile Şevket Bilgin zeybekte ustalıklarını gösterdiler. Tasviri Efkârcılar da başka bir âlemdi; Sahibi Ziyat Ebuzziya başta olmak üzere Peyami Safa ve Cihat Baban elele tutuşmuşlar kasap havası oynuyorlardı. İstanbul gazetelerinin Ankara muhabirleri Mecdi Sayman, Meki Sait Esen, Adil Akbay, Bilâl Akba, Raif Meto, Şevket Avaroğlu ve Emin Karakuş ise bir köşeye çekilmişler, hep birden Sepetçioğlu havasını oynuyorlardı. Bir aralık bir elile piyanoya devam eden Burhan Feleğin diğer el parmaklarını şıkırdatarak çiftetelli oynadığı da görüldü. Fakat ricayi umumî üzerine dikkatini tekrar ve yalnız piyanoya vermesi icap etti.

Sonra herkes birer birer ortaya çıkarak şarkı söyledi. Sesler gizlice plâklara aldırılmıştı. Fakat bundan kimsenin haberi yoktu. Ertesi gün bunu duydukları ve kendi seslerini plâklardan dinledikleri zaman şafak attı. Yakında piyasada Çemal Saracoğlunun entarisi ala benziyor, Hüseyin Cahidin kâtip eve giderken şarkılarını okudukları plâklarını, yahut Asım Us'un hicazdan gazelini, Feleğin piyano ile çiftetellisini, Etem İzzetin sarı kurdelâm sarı, Selim Rağıbın yolculuk var şarkılarını muhtevi disklerini piyasada görürsek şaşmamalıyız.. **(Devamı 9 uncu sayfada)**

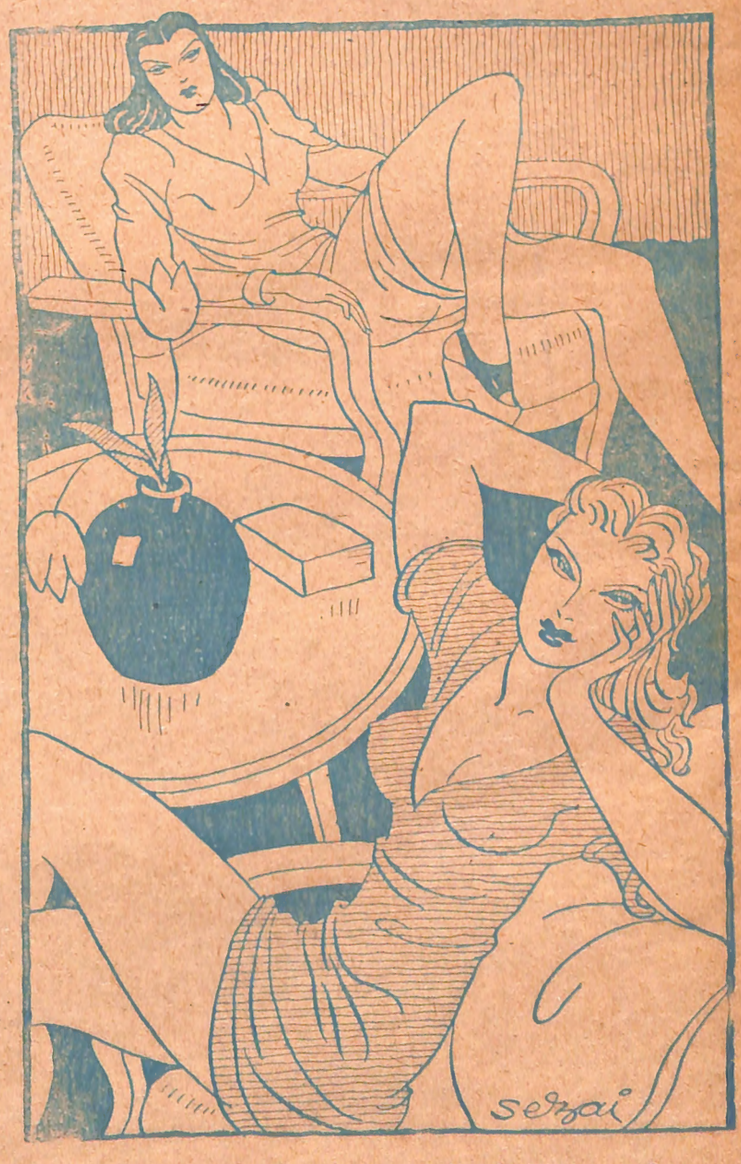

— Yine kim bilir ne ıvır zıvır şeyler düşünüyorsun?..

— Evet, saçlarını kıvırtmak için kocama bir yalan kıvırmayı düşünüyorum!..

No. 417 CİLT: 17 SENE: 8 FİYATI 10 KURUŞTUR 23 BİRİNCİKÂNUN 1943

KARİKATÜR

PERŞEMBE GÜNLERİ ÇIKAR SİYASİ EDEBİ HAFTALIK MİZAH MECMUASI

ABONE ŞARTLARI:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruştur. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400. üç aylığı 200 kuruştur

SAHİBİ: SEDAT SIMAVI
İDAREHANE: İstanbul, Ankara caddesinde Acımusluk sokağı No. 7
Telgraf: İstanbul: KARİKATÜR
Posta kutusu: İstanbul! 103

Balkan — İmdat! İmdat!.. Noel baba bana oyuncak getiriyor!...

— Sen hiç harbe gittin mi?..
— Gitmedim ama, dün akşam Eminönünden tramvaya bindim!..

1944 ün parlak vaitleri

BİRKAÇ gün sonra uğurlu ayağını dünyamıza atacak olan yeni senenin vaidleri hakikaten parlak ve büyüktür.

Son bombardımanların Almanyada silâh fabrikaları faaliyetini az çok gevşetmiş bulunmasına mukabil ilim enstitüleri ve hele kimya lâboratuvarları hiç bir zaman görülmemiş bir gayretle çalışmaktadır. Bütün ömrünü ilme vakfetmiş on binlerce fikir ve fen adamı geceyi gündüze katarak yeni keşifler yapıyor. Rivayete göre bunlardan biri havadaki oksijeni imha ederek muayyen bir mesafe içindeki insanları havasızlıktan boğacak bir icat meydana getirmiş. Buna Mösyö Göbbels'in hayalhanesindeki lâboratuvarlardan çıkma bir mahsul diyenler varsa da ben katiyen öyle düşünmüyorum. Çünkü yanılmıyorsam, sivrisinek, karasinek vesaire gibi haşarata karşı kullandığımız filit bundan başka bir şey değildir. Demek ki, Almanların yapmıya uğraştıkları şey, bunu yeryüzü haşaratının en büyük ve korkuncu olan insanlara tatbikten başka bir şey değildir. Bildiğimiz filitin daha bir tesirlisi kâfi miktarda depo edilip havasız bırakılmaları istenen şehirlere sıkılmasını temin edecek makineler hazırlandığı gibi mesele yoktur.

Demek ki, 1944 ün İngilizlere başlıca vaidi budur. Dört sene evvel İngiltere adalarına yapılan Alman bombardımanları İngiliz şehirlerini bir çanak çömlek yığını haline getirmişti. Bu defa binalar bütün azamet ve sükûnetlerile yerlerinde duracaklar, buna mukabil insanlar havasızlıktan sapır sapır dökülüp ölecekler. Havaî filit makineleri işlerken büyük Britanya halkının ince beli bal arıları, uzun bacaklı örümcekler gibi âdeta havada uçuşurcasına duvarlara tırmandıklarını, hele İskoçyalıların yün eteklikleriyle karafatmalar gibi deliklere kaçıştıklarını dehşetle görmemek kabil mi?

Şunu da unutmamak lâzımdır ki, ilim adamı ve lâboratuvar yalnız Almanyada bulunan şeyler değildir. Her şeyin seri halinde endüstrisini yapan Amerika, meşhur kongrelerden birkaç milyar dolar tahsisat alıp bir de yeni filitleri yapmıya başladı mı, acaba dünyanın hali ne olacak?

Heyet âlimleri yıldızlardan birçoğunun havadan mahrum olduklarını ve bu yüzden üzerlerinde canlı mahlûk barınamadığını söylerler ki, bunlardan biri de bizim en yakın komşumuz olan Ay Dededir.

İhtimal ki, bizden çok eski olan bu yıldızlarda da vaktile hava ve hayat vardı. Fakat insanların gayreti sayesinde ilim terakki etti, günün birinde onlar da havayı havalıktan çıkarmanın yolunu buldular ve birbirlerile yaptıkları bir muharebe neticesinde yıldızlarını bu hale getirdiler.

* * *

Maamafih 1944 ün Mihvere ve bilhassa Almanlara olan vadi de bundan aşağı değildir. Müttefikler gizli silâhtan bahsetmiyorlar. Onlarınki bilâkis çok açıktır. Yumurtadan civciv çıkarır gibi hadsiz hesapsız tayyare, tank, top, gemi çıkarıyorlar. «izim bütün sırrımız bunları inanılmaz rakamlara çıkaracak surette üretmektir. İşte onu açıkça söylüyoruz. Elinizde ise siz de yaparsınız» diyorlar ve ilâve ediyorlar: «Bahara kadar size mühlet. O zamana kadar yalnız her gece başınıza bomba yağmuru yağacak ve çok şükür bundan başka bir sıkıntınız olmıyacak. Fakat bahardan ötesine karışmayız. Başınızda öyle bir kıyamet koparacağız ki, bakın böylesini şimdiye kadar gökyüzü gördü mü?

1944 ün başlıca vaidleri bunlardır.

KARİKATÜR

Akıl Hocası

Ankarada S. S. A.

«1. Gaziantepte ele geçirdiğim ceylânımı elimden kaptılar. Kaçıran malûm. Kaçırılanı nerede bulabilirim?

2. Karadenizde sandalla gezerken Kızılırmak yerine yanlışlıkla Tunaya sapmışım. Yola nasıl çıkayım?»

★

1. Antepte kaçırdığınız ceylânı Ankarada aradığınıza bakılırsa bulmıya pek hevesli olmadığınız anlaşılıyor.

2. Yine sandala atlayınız. Bu sefer rotayı Tunaya göre ayarlarsanız Kızılırmağı bulursunuz.

★

Mirgünde bayan N. B.

«Sevdiğim erkekle buluşunca beni eve geç bırakıyor... Neden?»

CEVAP:

Münasebetsizliğinden.... Ben olsam geç değil, hiç bırakmam!

★

Erenköyünde K. A.

«Kadınların erkekleri dağa kaldırdığı bu devirde arkamdan bir kadın dolaşıyor...»

CEVAP:

Korkmayınız. Meydanda ne taksi var, ne de fayton... Kadıncağız sizi sırtında taşıyacak değil ya...

★

Denizlide İ. Y.

«Genç, ihtiyar, kimse ölmek istemiyor... Niçin?»

CEVAP:

Niçin istesinler? Nasıl olsa bir gün ona kavuşacaklar, değil mi?

★

Buldanda bayan N. P.

«Çok konuşuyorum. Konuşmazsan öleceksin, konuşursan dilin tutulacak dediler..»

CEVAP:

Konuşmakta devam ediniz. Hem siz ölmezsiniz, hem dedikleri çıkarsa dostlarınız rahat eder.

★

Çatalcada F. G.

«Bir mecmua çıkarmak istiyorum, yazı ailemize intisap eder misiniz?»

CEVAP:

Biz yazı ailesi içinde çoluk çocuğa karıştık, gitti... Nasıl bu yuvayı bırakıp başka bir yuva kurabiliriz?

★

Yakacıkta M. Ç.

«Bayanlara kahve götürürken elim titriyor, kahve dökülüyor... Acaba neden ileri geliyor?»

CEVAP:

Kahvenizin bolluğundan olacak.. Yoksa bu zamanda kahve dökmek değme babayiğitin kârı değildir!

★

İzmirde M. B.

«Erkekler ilk sevdiği kadını unutamazlarmış. Bu, kadınlar için de varit midir?»

CEVAP:

Aşağı yukarı öyle: Onlar da kendilerine ilk kürkü hediye eden, ilk pırlanta yüzüğü parmağına takan, ilk otomobili altlarına çeken erkekleri, boş vakit buldular mı, hatırlarlar. Cihanda ne sersemler var diye!

★

Adapazarında İ. M.

«Kadınların ucu delik pabuç giymeleri moda oluyor da niçin erkeklerde hoş görünmüyor?»

CEVAP:

O ayaklar, o bacaklar sende de varsa, hiç durma, pabuçsuz dolaş!

★

Edirnede bayan N. E. ve M. E.

«1. Sarışın, mavi gözlü, güzel bir kızım. Huylarım da güzeldir. Yalnız bir huyum her şeye gülmektir. Gülmemem için ne yapayım?

2. Yaşım on altı, biraz şişmanım. Yaşıma göre boyum kısa. Bunun bir çaresi?»

CEVAP:

1. Gülmenizin mi, gülmemenizin mi daha güzel olduğunu aynada mukayese edersiniz. Hangisi size daha fazla halâvet veriyorsa o halinizle görünmiye çalışırsınız.

2. Bir iki yıl daha ümitle beklersiniz, yirmisine kadar uzamazsanız, boyunuza razı olup oturursunuz!

Akılhocası

— Senin için lekeli bir adam diyorlar...
— Merak etme! Benzin tüccarıyım. Onu da temizlerim!..

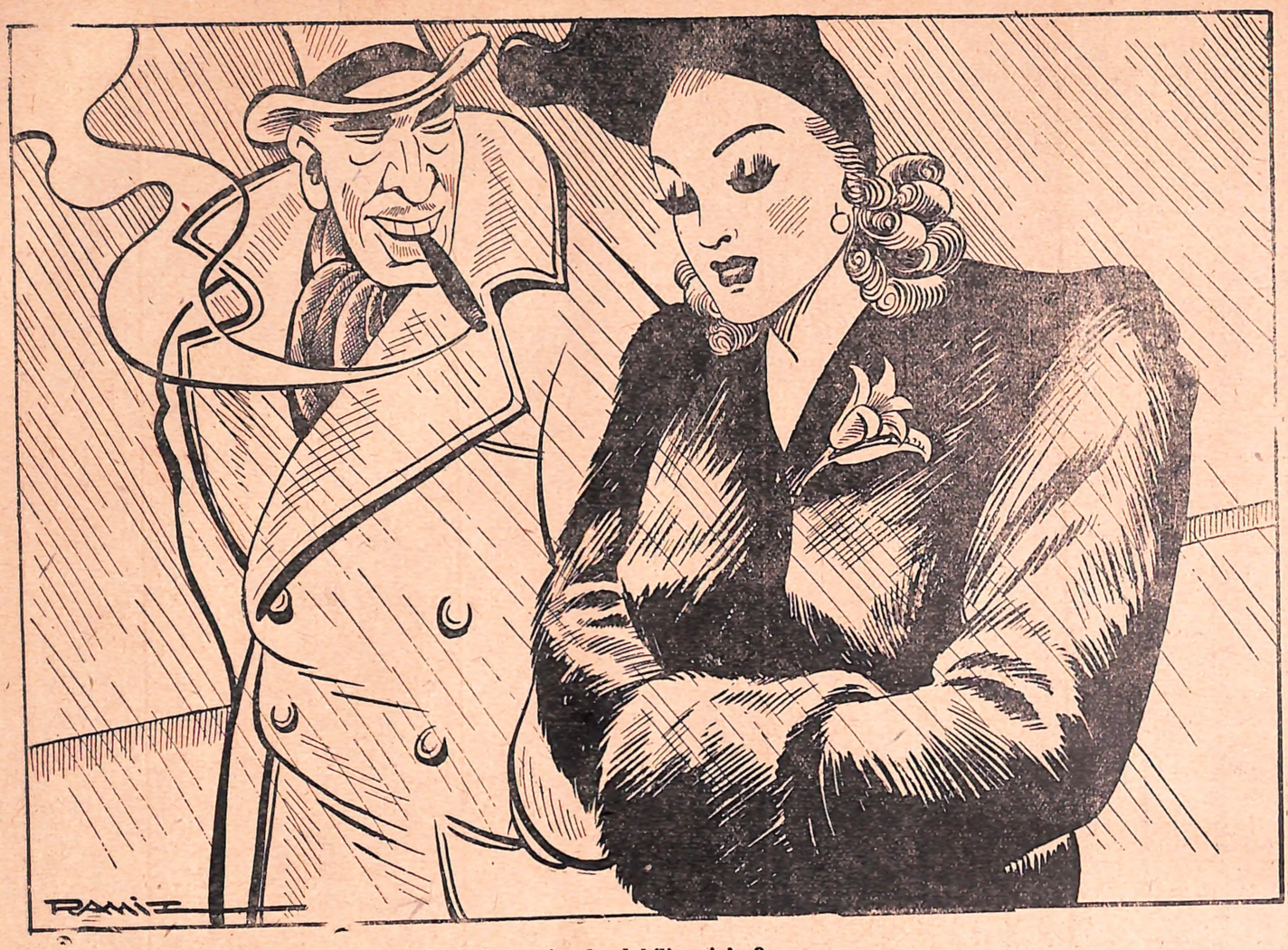

— Kalbiniz boşsa işgal edebilir miyim?..
— Hay hay! Peşin beş bin lira hava parası vermek şartile!.

ÇOBAN MI, SÜRÜ MÜ?

Şirazlı Sadi diyor: «Siz sürüye bakınız,
Esas odur, çobanı bir yana bırakınız!»

Niçe diyor: «Sürüler kullanamaz kendini,
Evirip çevirmeyi çobana bırakınız!»

Çıkar kimi çobandan, kimi sürüden taraf,
Bu davanın hallini zamana bırakınız!

Yıllarca anlamadık, keramet hangisinde?
Cevabı bulursanız dükkâna bırakınız!

Eskiden milletlerin hepsi ayrı sürüydü,
Çobanları derdi ki: «siz bana bırakınız!»

Şimdi büyük milletler çoban olmak peşinde,
Diyorlar: «sürüleri meydana bırakınız!»

Sürüler pek çok amma çobanlar hırs içinde:
«Hepsini halisüddem olana bırakınız!»

O halde senin, kanın, benim kanım diyerek
Kavğadan galip çıkan aslana bırakınız!

Hayır, ey Çamdeviren, ne aslan, ne kaplana,
Cihanı bir parça da insana bırakınız!

ÇAMDEVİREN

MİLLETLERE NOEL HEDİYESİ

ALMANLARA:
Hem yakarsın tîğı sertîzi sitemle âlemi
Hem yine dersin seri kûyumda feryâd olmasın.

RUSLARA:
Öyle bir şiddeti tasmim ile çıktım ki yola
Karşıma çıksa eğer sengi mezarım dönmem.

FRANSIZLARA:
Oldu sermâye-i hayret bana bîm ü ümmîd
Bilemem eyliyecek girye midir hande midir.

İTALYANLARA:
Bir pâreye bîni âferînin
Pâpûşu atıldı gevherînin

POLONYALILARA:
Koparan sînemi agyâr elidir
Yâr elinden yüreğim yârelidir.

MACARLARA:
Hey bu ne sitemdir allah allah
Hem âteşe yan hem etme eyvah.

İNGİLİZLERE:
Verdim âteş dillere sûzi dili âvâreden
Eyledim icâd bin yangın bin âteşpâreden.

AMERİKALILARA:
Dünya emelile kimisi halkın emekte
Kimi oturup zevk ile dünyayı yemekte.

Meksikalının kumarı

Meksikalıların kumara çılan iptilâları meşhurdur. Kumarın ekseriya tabanca ile halledildiği vakidir.

Bir gün, Salamonun biri Meksikaya gider ve bir kumarhanede yerlilerden birile kumar masasına oturur.

Bir müddet sonra Meksikalıya sorar:

— Bende kare aş var. Sizde ne var?

— Bende dolu bir tabanca var.

— Öyle ise bu partiyi siz kazandınız!

Hediye edilen kitap

İngiliz muharrirlerinden meşhur Bernar Şav, nüktelerile meşhurdur. Geçenlerde genç bir romancı bayan, üstadın yanına yaklaşmış ve sormuş:

— Size yeni eserimi takdim edebilir miyim?

Üstat biraz düşündükten sonra cevap vermiş:

— Hay hay... Kitap çok kıymetli bir hediyedir. Kitabınız meşin ciltli ise üzerinde usturamı bileyebilirim. Eğer çok kalın değilse, topallıyan iskemlemin ayağının altına koyarım. Siz herhalde kitabınızı bana gönderiniz!

— Evvelâ cepheden taarruza geçmiş, sonra yandan iki kolla sarmış. Eğer mukavemet edemezse yakında teslim olmak mecburiyetinde kalacakmış...

— Ayol, açık söyle... Bu bir harp havadisi mi, yoksa bir aşk havadisi mi?!..

Bununla iyi gider!

İÇKİYE üç misli zam yapıldığı gün, Ali Gökkandil'in ilk defa olarak, içmeden başı döndü. Bu acı haberi duyar duymaz sanki gökyüzü bütün kandilleriyle Ali Gökkandilin tepesine inmişti. Bir müddet kendine gelemedi. Neden sonra:

— Bir 49 luk 198 kuruşa... Haydi, akşamdan akşama iki şişe ile kanaat edelim, fakat her akşam 396 kuruşu nereden bulacağız?

Diye düşündü. Nihayet, evvelâ hafızasını, sonra telefon defterini yokladı, neden sonra bir parça yüzü güler gibi oldu:

— Çok şükür, mektep arkadaşlarından üç beş tane tüccar, bir iki emlâk sahibi, birkaç mebus ile vekil de var... Hepsini gün aşırı ziyaret etmiye başlasam masrafı yarı yarıya indiririm. Hem de hiç birisine büyük bir sıkıntı olmam. Öyle ya, her birine taş çatlasa iki ayda bir sıra gelir.. Hepsi de, ömürlerine bereket, teklifsiz arkadaşlar... Nerede karşılaşsam bana: «nasıl, yine kandil yerine kadehleri parlatıyor musun?» diye takılırlar. Şu içki pahalılığı sırasında böyle dostlar da olmasa halim duman!

Dedi ve hemen o akşam mektep arkadaşlarının en hatırlısına kendi kendini davet etti. Vergi diye yüz bini bir kalemde sayan tüccar Ahmet Paracan eski arkadaşını salonda görünce:

— Ne iyi ettin de geldin... Bu akşam canım biraz sıkıldı.. Beş bin yerine üç bin kazandım... Hiç olmazsa senin sohbetinle biraz ferahlamış olurum.. dedi.

Ali Gökkandil yerden temennayı bastı:

— Allah kesenizden esirgediğini ömrünüze eklesin!

Ahmet Paracan bu duadan memnun kaldı. Aliye berveçhi peşin bir elliik toka etti.

Yemeğe oturdular. Sofraya mükemmel bir çerez geldi. Ali yutkunarak etrafına baktı.

— Ne arıyorsun?

— Hiç.. şey.. Yani bir kadeh rakı bununla pek iyi gider de..

Ahmet güldü:

— Kusura bakma, can sıkıntısı ile aklımdan çıktı, tiryakiliğini unuttum..

Sonra hizmetçiye emretti:

— Misafire bir kadeh rakı..

Bir dakika sonra gelen duble kadeh, çerezden evvel tükenmişti. Çerezin arkasından sofrayı, muazzam bir kayık tabakta, nefis bir mayonezli levrek şereflendirdi. Ali yine bakınmıya başladı.

— Ne eksiğin var?

— Şey.. Mübarek bununla da çok iyi arkadaşlık eder..

— Hakkın var.. Mari, buraya bak... Misafire bir kadeh daha!

Levreğin arkasından hindi dolması, onun peşinden lâhana sarması, börek, tatlı, meyva sökün etti. Her yemeğin gelişinde Ali Gökkandil bir kere yutkunuyor, etrafına bakınıyor, ne istediği sorulunca:

— Yani, bir kadeh bununla iyi gider de..

Diyerek dubleleri birbirinin ardısıra yuvarlıyordu.

Yemekten sonra Ahmet Paracan dayanamadı:

— İlâhi Gökkandil, dedi, sofraya ne gelirse «bununla iyi gider» diye bir kadeh yuvarladın... Acaba bu zakkım ne ile iyi gitmez?

Sade kahve ile son rakı kadehini deviren Ali hemen cevap verdi:

— Ne ile iyi gitmez velinimet?.. Su ile iyi gitmez, su ile!

Papağan

— Romanyalılar son neferlerine kadar mukavemet edeceklermiş..
— Fena mı? Sen de son meteliğine kadar mukavemet et!..

ESKİ ŞİİR BAHÇELERİ

Değerli Ressam Münif Fenmi'in sanatkâr fırçasından doğan bu eser baştan başa renkli tablolarla süslüdür Senenin en lüks eseri olan bu albümden kütüphanenizi mahrum etmeyiniz.

150 kuruş

YEDİGÜN NEŞRİYATI

— Müşteri telefonda küfür ediyor... Ne cevap vereyim?...
— İstifi bozma!..

Tüccar ile kâtibi

HARPTEN ya bir sene evvel, ya bir sene sonra idi, kendisi ile vapurda tanıştırmıştılar:

— Muteber tüccarlarımızdan bay Ahmet Saymoğlu..

Tanıştırmasaydılar yine onun tüccar olduğunu kestirebilirdim, yalnız tabiatile adını keşfedemezdim: Kırmızı ensesinden iri göbeğine kadar hem tüccar, hem de muteber olduğu meydanda idi!

Tanıştıran dostumun da muteber bir tüccar olmasından dolayı muhterem Saymoğlu bana iltifat etmek zorunda kaldı. Vapurdan çıkınca, dostumla beni, yazıhanesine davet etti ve kahvenin ucuzluk devrinde bize iki orta şekerli ısmarladı. Kahveciye koşan, kahve tepsisini kendi elinde taşıyan terbiyeli, utangaç, mütevazi gence hayran oldum. Bu genç, kalantor tüccarın kâtibi idi. Bize kahveleri kendi elile verdi, ve ufacık masasının başında büzülüp kaldı.

Ondan sonra vapurda tüccara, yolda kâtibine tesadüf edip duruyordum. Muteber Saymoğlu, kendisile tanıştıran dostum gibi, benim de muteber bir iş adamı olmadığımı anlayınca yavaş yavaş selâmlarını kısaltmıya başladı. Vapurda benimle karşılaşınca, âdeta:

— Bu işten anlamıyan adamı da nereden tanıdım!

Der gibi, canı sıkılıyordu. Bu tesadüf yüzünden onun da, benim de evlerimizi değiştirmeyi lüzumsuz bulduğumuz için, çaresiz, ya biribirimizi görmemezlikten geliyor, yahut zoraki bir baş iğişle selâmı geçiştirip gidiyorduk. Buna mukabil tüccarın kâtibi, büyük bir nezaketle, bana her rastgeldiği zaman yere kapanırcasına selâm veriyordu. Kendi kendime:

— Bir tüccarın nobranlığına bak, bir de kâtibin insanlığına! diyordum.

Böylece aylar geçti. Nihayet tüccarla selâmı kökünden kestik, kâtibi ile selâmı bilâkis resmi ihtiram haline getirdik.

Meğer bu kat'ı selâm ile resmi ihtiram, tüccar ile kâtibi arasındaki münasebetimin, son dönüm noktası imiş. O andan itibaren rotada bir değişme oldu: Gitgide tüccarın yüzü, benimle karşılaşınca gülümsemeye başladı. Bu gülümseme, yavaş yavaş, sıvıtma, yılışma şeklini aldı. Hayret ediyordum. Ben geçen sene ne isem bu sene de o idim. Dünkü benle bugünkü ben arasında bir fark olmadığına göre, tüccardaki bu değişiklik neden ileri geliyordu?

Buna mukabil tüccarın kâtibindeki surat başkalaştı. Sanki Saymoğlunun eski asık yüzü kâtibine, kâtibinin sıkılgan yüzü tüccara intikal etmişti. Şimdi selâmını kısaltma, eksiltme, hattâ kesme sırası adını bilmediğim kâtipte idi. Bir gün, Balıkpazarında, beni görür görmez - selâm vermek şöyle dursun! - cebinden çıkardığı tabakadan bir sigara tellendirerek yüzüme üflemesin mi? Bu, olur küstahlık değildi. Tepem fena halde atmıştı. Kendi kendime:

— Dur, şunu efendisine söyliyeyim de terbiyesini vereyim.. dedim.

Balıkpazarında alış verişimi yaptıktan sonra Saymoğlunun yazıhanesine doğruldum. Yolda:

— İyi ki, tüccarla son günlerde dostluğu düzelttik, hiç olmazsa bu dostluk sayesinde kâtibinden hıncımı alırım! diyordum.

Yazıhanenin kapıcısına sordum: «Saymoğlu içerde mi?»

— Evet! dedi.

İçeri girdim. Ahmet Saymoğlu tevazuu o kadar ileri götürmüştü ki, kâtibinin masasında oturuyordu. Kendisini selâmladım. Ziyaretimin sebebini anlattım. Küstah kâtibinden şikâyet ettim. Hemen cezasını vermesini, kendisini tekdir etmesini, karşı gelirse kâtiplikten uzaklaştırmasını- büyük dostluğuma istinaden - kendisinden talep ettim. O sözlerimi can kulağile dinledi, onun alâkasını görünce ben büsbütün beyanatıma şiddet verdim, en sonunda:

— Demek kendisini, gelir gelmez, şiddetle tersliyeceksiniz? diye işi sağlama bağlamak istedim.

Sözümü bitirdikten sonra «evet!» cevabını bekler gibi yüzüne baktım, o:

— İmkânı yok, dedi, ona karşı ağız açamam!

İsyan ettim:

— Nasıl ağzınızı açamazsınız? Kendi kâtibinize, kendi yetiştirmenize ağız açmamak.. bu nasıl olur?

Muteber Saymoğlu başını havaya kaldırdı:

— O şimdi benim kâtibim değildir!

— Demek sizden ayrıldı?

— Ayrılmadı, benim patronum oldu!..

Dehşetle ağzım açıkta kalmıştı:

— Patronunuz mu?

— Evet. kaza deyiniz, talihsizlik deyiniz, işler tersine döndü..

— Ve o sizin patronunuz oldu...

— Ve ben de onun kâtibi oldum..

Neden sonra kendime gelebildim, muteber Saymoğluna:

— Affedersiniz, dedim, hata bendenizde oldu. Anlayışsızlık ettim.. Sizin eski halinizi takdir edişinden anlamalıydım ki, o tüccar olmuştur, onun eski halini model yapmanızdan da anlamalıydım ki, siz onun kâtibi olmuşsunuz. Fakat üzülmeyiniz; iğreti gururlar, kiralık elbise gibi, omuzdan omuza dolaşır. Dün sizde olan bugün onda ise, gugün onda olan yarın sizdedir!

Papağan

ANKARA MEKTUBU

(2 inci sayfadan devam)

BİRAZ DA HAVADAN:

Şu cihan harplerinin arğoları bile biribirlerine benziyor; bunlar hep hava üzerinedir. Hoş artık harp başlayıp devam ettiğine göre zamanın artık su ve sabuna dokunmıyacağı kalmamış ama, bu arğolar acaba neden «hava» da birleşiyor. Meselâ geçen harbin meşhur kelimesi «anafor» bu harpte yerini «hava parası» na terketti. Acaba hava harbi geçen cihan harbinde başladı ve bu harpte tekâmülünü buldu da ondan mı? Yoksa, anafor kelimesi daha türkçe ve kullanışlı bir hale mi sokuldu? Eğer bu, bir dil meselesi ise sebebi bu olmasa gerek. Çünkü «anafor»; geçen harpte bilhassa memurların kullandığı bir kelime idi, fakat «hava parası» nın ise şimdi memurlarla alâkası yoktur, çünkü apartıman sahibi memur nerede?

Zaparta

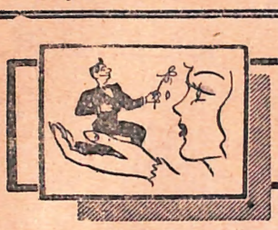

Kenarın Dilberi

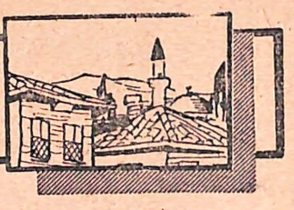

ROMAN: RAGIP SEVKİ

— 7 —

Kardeşinin, ömrünü çapkınlıklarla geçirmesine rağmen âşık olmasını bir türlü havsalasına sığdıramıyordu. İlk gün, kızı görmiye gelip döndüğü gün kız ve ailesi hakkındaki fikirleri, Feyzi beyi bayağı kedere düşürmüştü:

— Abla. ben bu kızı ve ailesini yeniden yeni bir hayata yaratmak istiyorum. Bırak bana, bütün mesuliyeti üzerime alıyorum. Sen sadece bana elini uzatmaktan geri kalma. Eğer onlarda bir hata, bir gariplik görürsen sus, bana söyleme. Çünkü beni müteessir edersin! demişti.

Simdi, bu kenar mahalledeki âlem, ona, içinde boğulup kalmaktan başka çaresi olmıyan bir kuyu gibi geliyordu. Korkuyordu. Kardeşinin de bu kuyu içinde kaybolup gideceğinden endişe ediyordu.

— Efendim, eğer Mahmureciğime bir emriniz varsa..

Seniha hanım daldığı düşünceden birdenbire kurtularak:

— Af buyurun, anlıyamadım, ne dediniz? dedi.

— Aa, kardeş sen de pek ağır duruyorsun galiba. Hani dedim ki.. Mahmureciğimi görmek istiyorsan..

Sıdıka hanım gümüş sigara tabakasını kalkıp Seniha hanım efendinin önüne tuttu:

— İçer misiniz efendim?

Biribirine zıt bir hava içinde şaşıran Seniha hanımefendi nezaketle reddetti:

— Kullanmıyorum efendim.

— Ah vallâhi ne mutlu size. Bu zıkkımı içiyoruz da ne oluyor sanki? Zehirlenip duruyoruz. Değil mi?

— Hakkınız var efendim.

Sıdıka hanım da, Saime hanım da arasıra işi samimiyete vurup daha rahat konuşmak istiyorlar, fakat Seniha hanımefendinin nazik, kibar edası karşısında birdenbire kendilerini tutuyorlar, içlerinden:

«Ayy, amma musibet karı. Ne olacak, kibarlık budalası işte..» diyorlardı.

Nihayet Seniha hanımefendi, Aytenin elile kahve geldiği zaman, güme zamanının yaklaştığını ümit etti ve biraz açılır gibi oldu. Fakat kahvesini içerken içeriye, önde Mahmurenin büyük annesi olduğu halde Gülizar hanım, Fatma hanım, Seniye hanım girdiler. Misafiri uzaktan etekleyip bir köşeye oturtdular:

Ayşe hanımın ilk intibaı şu oldu:

— Saygısız karı, içeriye girdim de kabasını bile kıpırdatmadı. Nerede kaldı ki, kalkıp elimi öpecek!

Bu işte en fazla sevimli görünmiye çalışan Fatma hanımdı. Seniha hanımefendiye büyük bir hürmet gösterdi ve ona «bu iyi bir kadıncağıza benziyor!» intibaını bile verdi. Çünkü ilk hitabında «hanımefendi» demekten geri durmadı. Fatma hanımın bu büyük hareketi onun kafasında yer eden şu fikirden doğmuştu:

«Nasıl olsa yarın öbürgün Mahmure ile de, Sıdıka hanımla da geçinemiyecekler. O zaman ben onunla bir olur, pekâlâ o âşifteden öcümü alırım. Hem de bir hanımefendi ile ahbap olmak da az şey mi?»

İlk sondajlarile işe başlayan Fatma hanım, Mahmureyi methetmenin şimdilik faydalı olacağını düşünmüştü. Fakat kelimeler, cümleler arasında bu kenarın dilberini küçük düşürecek mânaları, kinayeleri de ihmal etmemişti:

— Aa, doğrusu ne yalan söyliyeyim hanımefendi, Mahmureyi tâ şukadarcıktan büyüttüm, küçükken pek haşarı idi vallâhi. Ele avuca sığmazdı. Gün Allahın günü koşar, sıçrar, yer, içerdi. Geceleri de yorgun düşer, sözüm yabana, arasıra yestehlerdi. Çocuk bu, dayanabilir mi? Zahir beli gevşerdi. On ikisine kadar bu huyundan vaz geçmedi.

Sıdıka hanım davranıp bir şey söylemek isterken, Fatma hanım sesini dikleştirerek onu bastırdı:

— Aa, neme lâzım, on ikisinden sonra düzeldi doğrusu.. Bir temiz oldu, bir temiz oldu ki, yavrucak! Sakızlar gibi dolaşırdı. Lâkin bir kusuru kaldı çocukluğundan, o da, yaz, kış çıplak ayakla dolaşmak. «Ay Mahmureciğim, evlâdım, üşüyeceksin, maazallah zatürree olacaksın, yataklara düşeceksin!» derim, dinlemez. Anası söyler, teyzesi söyler, ben söylerim, dinlemez... Hâlâ da bu huyu üstünde. Soğuk sıcak kulak asmaz, bahçede, pencerede, balkonlarda çıplacık bacakları ile dolaşır durur!

Sıdıka hanımla Saime hanım sinirlenmiye başlamışlardı. Sureti haktan görünüp Mahmureyi görümcesine çişli, baldırı çıplak, erkekten kaçmaz göstermekle bu Fatma hanım ne demek istiyordu?

Saima hanım oturduğu yerde yine öksürüp, bilâhare elini ağzına götürdükten sonra cevaba hazırlandı.

— Arkası var —

— Ah, bir yıldız olsam...
— Vazgeç, her gün bir havada gezersin!..

KİM GENÇ GÖRÜNMEK İSTİYOR

Hayret verici bir keşif BURUŞUKLUKLARA SON VERİYOR

50 YAŞLARINDAKİ KADINLAR 35 İNDE GÖRÜNEBİLİRLER

BU TECRUBEYİ Yapınız

Cild hüceyrelerinden istihraç ve tıpkı sıhhatli bir genç kız cildinin hayati unsurlarına müşabih olan yeni ve kıymetli bir hülâsa... Bütün dünyada tanınmış Viyana üniversitesi profesörü bir cild müteahassısı tarafından keşf ve büyük bir itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihraç ve «BİOCEL» tabir edilen bu hülâsa şimdi cild gıdası olan penbe renkteki Tokalon Kreminde mevcuttur. Her akşam yatmazdan evvel bu kremi kullanınız. Siz uyurken cildiniz bu kıymetli cevheri massederek beslenir Her sabah uyandığınızda cildinizin daha açık, daha taze, DAHA GENÇ, daha yumuşak olduğunu göreceksiniz. Gündüzleri için de (beyaz renkteki yağsız) Tokalon Kremini kullanınız. Bu basit ve kolay tarzı tedavi sayesinde her kadın 10 yaş gençleşebilir ve bütün genç kızların gıpta nazarile bakacağı şayanı hayret bir cild ve bir ten temin edebilir Tokalon Kremlerinin memnuniyet verici semereleri garantilidir Aksi taktirde paranız iade olunur

PARASIZ GÜZELLİK KUTUSU

Derununda (beyaz ve pembe) renklerdeki Tokalon kremleri ile muhtelif renklerde Tokalon pudrasının nümunelerini havidir. Ambalaj ve sevk masrafı olarak 20 kuruşluk bir pulu aşağıdaki adrese gönderiniz Tokalon servisi 23. S. Posta kutusu 622, İstanbul.

Güvenç

Şifa için ilk adımdır!

BAYER

İLÂÇLARI

ARLON

Sayesinde

İşiniz Şaşmaz

Sultan Hamam
Camcıbaşı Han

Öksürük ve bronşiti

TURAL

Komprimeleri derhal geçirir.
Kutusu 35 kuruştur.

NEVROZİN

Romatizma, baş, diş, nezle,
nevralji, kırıklık

ve bütün ağrılarınızı keser

İcabında günde 3 kaşe alınabilir

Fazla şişmanlığa karşı

RADYOKARBON

Mide ve Barsaklarm muntazam çalışmasını temin eder.
Bütün eczanelerde bulunur. Kutusu 70 kuruştur.

Ademi iktidar
VE BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBIN

Her eczanede bulunur. P.K. 1255

Reçete ile satılır.

Neşriyatı

En güzel Yılbaşı hediyesi

Eski şiir bahçeleri
Dünden Hatıralar
Elli Türk Büyüğü
Talât Paşa
Hususî hayatlarında
hükümdarlar (2 cilt)
Napolyonun düşünceleri
Boğaziçi konuşuyor
Tombul teyze albüm

Dostlarınıza bu kit
lardan hediye edi

KARİKATÜR

TOMBUL TEYZE FOTOĞRAF ÇEKTİRİYOR:

Fotoğrafçı — Bayım çıkmıyorsunuz. Bayana biraz daha yaklaşınız!..

Yedigün Matbaası

Sahibi ve U. Neşriyat Müdürü: Sedat S.